

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ

Πειραιάς, 27 Απριλίου 2022

Αριθ. Πρωτ.: ΓΠ - 389

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Προς : - Υπουργό Οικονομικών
κ. Χρήστο Σταϊκούρα
- Υπουργό Εργασίας &
Κοινωνικών Υποθέσεων
κ. Κωνσταντίνο Χατζηδάκη

Κοιν.: - Υπουργείο Οικονομικών
Αυτοτελές Τμήμα
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου,
Υπόψη: κ. Μ. Λιακοπούλου
Email: m.liakopoulou@minfin.gr

Αξιότιμοι κ.κ. Υπουργοί Οικονομικών και Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων,

Σε απάντηση της ερώτησης με αρ. πρωτ. 4858/19-4-2022 Βουλευτών του ΚΚΕ, η οποία μας διαβιβάστηκε με το υπ' αρ. 54916/20.4.2022 έγγραφο του Αυτοτελούς Τμήματος Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Υπουργείου Οικονομικών, με θέμα: «Άμεση πληρωμή των αποζημιώσεων στους απογραφείς» σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2021, η πρώτη ψηφιακή Απογραφή στη Χώρα μας, διενεργήθηκε από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 763/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις Απογραφές Πληθυσμού και Στέγασης και του Νόμου 4772/2021 (ΦΕΚ 17/ Α' / 5-2-2021). Στο Νόμο, που ψηφίστηκε με ευρύτατη πλειοψηφία στη Βουλή, περιλαμβάνονται αναλυτικά οι μεταβλητές, ο τρόπος διενέργειας, τα όργανα της Απογραφής (συμπεριλαμβανομένων των Απογραφέων), καθώς και το καθεστώς και η αποζημίωση των Τομεαρχών, των Απογραφέων και των Συνοδών-Διερχομένων στις Γενικές Απογραφές 2021 (Γεωργίας-Κτηνοτροφίας, Κτιρίων και Πληθυσμού-Κατοικιών). Ειδικότερα, «*έργο των Απογραφέων, είναι η διενέργεια της Απογραφής Πληθυσμού Κατοικιών (Π-Κ) σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΛΣΤΑΤ*».

Η ΕΛΣΤΑΤ κάλεσε με την υπ' αριθ. ΓΠ-360/26.8.2021 πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος¹ (ΠΕΕ) όσους ενδιαφερόμενους επιθυμούσαν να απασχοληθούν ως Απογραφείς στην Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2021, να υποβάλουν αίτηση για ένταξη στο Μητρώο Απογραφέων. Οι κανόνες και οι διαδικασίες, όπως η διαδικασία υποβολής αίτησης, το σύστημα επιλογής και ανάθεσης έργου, οι φάσεις του έργου, η αναλυτική περιγραφή εργασιών, οι όροι συνεργασίας, η μοριοδότηση, η επιλογή, η παρακολούθηση της πορείας του έργου, η αποζημίωση κ.λπ. περιγράφονται αναλυτικά στην πρόσκληση. Οι Απογραφείς υπέβαλαν ηλεκτρονικά, κατά την αίτησή τους, δήλωση αποδοχής των όρων συνεργασίας τους με την ΕΛΣΤΑΤ, όπως αναλυτικά περιγράφονται στην ΠΕΕ και ταυτόχρονα ενημερώθηκαν ότι φέρουν τα δικαιώματα που απορρέουν από τον Κανονισμό ΕΕ 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (GDPR) και τον Νόμο 4624/2019 αναφορικά με τα προσωπικά τους δεδομένα.

Στη σύμβαση έργου που οι Απογραφείς συνήψαν με την ΕΛΣΤΑΤ, κατόπιν της επιλογής τους μέσω μοριοδότησης, συμφωνήθηκε αναλυτικά το περιεχόμενο του έργου, ο τρόπος εκτέλεσής του και η αμοιβή για

¹https://www.statistics.gr/documents/20181/17327061/%CE%A0%CE%A1%CE%9F%CE%A3%CE%9A%CE%9B%CE%97%CE%A3%CE%97+%CE%91%CE%A0%CE%9F%CE%93%CE%A1%CE%91%CE%A6%CE%95%CE%A9%CE%9D+%CE%A0%CE%9A_260821.pdf/ab4bb9e0-8ea7-e4a2-8b28-ef561376a748

την εκτέλεση του έργου. Ειδικότερα, στην παράγραφο γ του Κεφαλαίου Ι αναφέρεται αναλυτικά το αντικείμενο του έργου των Απογραφών κατά φάσεις. Ρητά αναφέρεται ότι: «το αντικείμενο της απασχόλησής τους είναι ενιαίο και αδιάσπαστο», και αποτελείται από τις εξής εργασίες/φάσεις:

α) Παρακολούθηση εκπαιδευτικού σεμιναρίου, για τη διαδικασία διενέργειας της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών και τον τρόπο συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων και παραλαβή του απογραφικού υλικού.

β) Αναγνώριση της περιοχής ευθύνης τους και διανομής στις κατοικίες του ενημερωτικού εντύπου στο οποίο αναγράφουν τον «κωδικό απογραφής» για την αυτοαπογραφή των νοικοκυριών.

γ) Παρακολούθηση, κατά τη διάρκεια της ηλεκτρονικής αυτοαπογραφής, της πορείας καταχώρισης των ερωτηματολογίων των αυτοαπογραφόμενων μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής απογραφής και παροχή τυχόν διευκρινήσεων στους αυτοαπογραφόμενους.

δ) Μετά το πέρας του χρονικού διαστήματος της αυτοαπογραφής, εντοπισμός των κατοικιών που θα πρέπει να επισκεφθούν, προκειμένου να συλλέξουν τα στοιχεία για τις κατοικίες και τα μέλη των νοικοκυριών, με έντυπα ερωτηματολόγια. Τα ερωτηματολόγια που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά ελέγχονται από τους Απογραφείς για την πληρότητα των απαντήσεων εντός των ερωτηματολογίων.

ε) Έλεγχος πλήρως και ορθώς συμπληρωμένων ερωτηματολογίων για όλες τις κατοικίες, συλλογικά καταλύματα και λουπούς κατοικούμενους χώρους.

στ) Καταχώριση όλων τα συλλεγέντων έντυπων ερωτηματολογίων στην ειδική ηλεκτρονική εφαρμογή με την ολοκλήρωση της συλλογής των στοιχείων της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών.

ζ) Παράδοση στον αρμόδιο Τομεάρχη όλων των συμπληρωθέντων έντυπων ερωτηματολογίων και τυχόν μη χρησιμοποιηθέντος υλικού, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΕΛΣΤΑΤ.

Στο πλαίσιο της ανάγκης τήρησης των εκάστοτε ισχυόντων μέτρων διασφάλισης της δημόσιας υγείας, η ΕΛΣΤΑΤ, υιοθετώντας διεθνείς βέλτιστες πρακτικές, σχεδίασε και πραγματοποίησε, με πρωτοφανή επιτυχία, την Απογραφή Πληθυσμού-Κατοικιών 2021 με υβριδικό σύστημα, που προέβλεπε σε πρώτη φάση την ηλεκτρονική αυτοαπογραφή των νοικοκυριών μέσω ειδικής διαδικτυακής εφαρμογής και, για όσα νοικοκυριά δεν ήταν δυνατή η ηλεκτρονική αυτοαπογραφή, η συμπλήρωση σε δεύτερη φάση έντυπων ερωτηματολογίων από τους Απογραφείς, είτε δια ζώσης είτε τηλεφωνικά, είτε με διανομή έντυπου ερωτηματολογίου και συμπλήρωσης του από το νοικοκυριό, χωρίς την παρουσία του/της Απογραφέα. Τονίζεται ότι σύμφωνα με τον Νόμο 3832/2010, τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής (ΚΟΠ) για τις ευρωπαϊκές στατιστικές και τη σχετική ευρωπαϊκή νομοθεσία (Κανονισμός (ΕΚ) 223/2009), τα δεδομένα που συλλέγει η ΕΛΣΤΑΤ είναι εμπιστευτικά και οι Απογραφείς υπέγραψαν την σχετική δήλωση τήρησης Στατιστικού Απορρήτου και ορθής επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων των απογραφόμενων.

Σύμφωνα με τους όρους της ΠΕΕ, το έργο των Απογραφών ολοκληρώνεται ύστερα από έλεγχο και έγκριση των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων από τον αρμόδιο Επόπτη και την παράδοση του συνόλου του υλικού σε αυτόν. Σε περίπτωση που δεν ολοκληρωθεί το σύνολο του έργου δεν καταβάλλεται η αμοιβή. Εξαιρέση υφίσταται σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης για λόγους που δεν άπτονται της υπαιτιότητας του Απογραφέα, κατόπιν πιστοποίησης από τον αρμόδιο Επόπτη.

Η αποζημίωση των Απογραφών καθορίζεται με βάση το παραδοθέν έργο, με συγκεκριμένο ποσό ανά ερωτηματολόγιο, το οποίο είναι σταθερό ανά οικία, ήτοι 2,25 ευρώ (1,70 στην Απογραφή του 2011) και προσαυξάνεται με 2,30 ευρώ ανά άτομο σε κάθε οικία (1,30 στην Απογραφή του 2011). Η αποζημίωση υπολογίζεται με βάση τα πλήρως και ορθώς συμπληρωμένα και καταχωρισθέντα ερωτηματολόγια κατοικιών και ατόμων, σύμφωνα με την υπ' αρ. 5440/Β4-1125/6.8.2021 (ΦΕΚ Β' 3701) Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, εφόσον ολοκληρωθεί το σύνολο του έργου και μετά το πέρας αυτού. **Κάθε Απογραφέας λαμβάνει την ίδια αποζημίωση ανά ερωτηματολόγιο, τόσο για τα ερωτηματολόγια που συμπλήρωσε ο ίδιος, με τη διαδικασία της συνέντευξης, όσο και για τα ερωτηματολόγια που οι πολίτες συμπλήρωσαν και οριστικοποίησαν μόνοι τους μέσω της διαδικασίας της Αυτοαπογραφής.** Στην άνω Απόφαση ορίζεται επίσης ότι στην αμοιβή των ερωτηματολογίων συμπεριλαμβάνονται τυχόν δαπάνες μετακίνησης, τηλεφωνίας και χρήσης διαδικτύου (internet) για τη συμπλήρωση και υποβολή των ερωτηματολογίων. Στην παράγραφο θ του κεφαλαίου Ι της ΠΕΕ επισημαίνεται ότι «η ΕΛΣΤΑΤ δεν καταβάλλει αποζημίωση για οδοιπορικά έξοδα στους Απογραφείς Π-Κ. Κατά συνέπεια, οι υποψήφιοι πρέπει να δηλώνουν προτίμηση μόνο σε Δημοτική Ενότητα στην οποία κρίνουν ότι μπορούν να μεταβούν με ίδια έξοδα».

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18 του ν. 4772/2021 οι Απογραφείς υπάγονται στον ν. 4308/2014 (Α' 251) ή στα άρθρα 36, 39 και 41 του 4387/2016 (Α' 85), ανάλογα με το εκδιδόμενο φορολογικό παραστατικό, ενώ οι Απογραφείς που δεν εκδίδουν τιμολόγιο αμείβονται με τίτλο κτήσης, σύμφωνα με το άρθρο 55 του ν. 4509/2017 (Α' 201). Οι πληρωμές πραγματοποιούνται μετά την παράδοση και τον έλεγχο ορθότητας και πληρότητας των ερωτηματολογίων που έχουν συλλεχθεί και αμέσως μετά το τέλος της 3ης και τελευταίας φάσης της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών, στις 21 Φεβρουαρίου 2022, ξεκίνησαν οι διαδικασίες για την πληρωμή των οργάνων της (Τομεάρχες/Απογραφείς) με τον προσδιορισμό του έργου και τον έλεγχο των δικαιολογητικών τους. Όλες οι διαδικασίες γίνονται σύμφωνα με τις διατάξεις που απαιτούν τόσο το Δημόσιο Λογιστικό (Νόμος 4270/2014) όσο και το Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης (Νόμος 4387/2016) όπως ισχύουν.

Έχει ξεκινήσει ήδη η διαδικασία πληρωμής των περίπου 12.000 Τομεαρχών και οι πληρωμές τους αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός του Μαΐου 2022. Παράλληλα, είναι σε εξέλιξη η διαδικασία για την πληρωμή των περίπου 49.000 Απογραφέντων, των οποίων ο ορισμός και η εργασία έγιναν αργότερα σε σχέση με τους Τομεάρχες, με τον προσδιορισμό του έργου τους (τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια) μέσω του ελέγχου και της επιβεβαίωσης του αριθμού των προς αμοιβή ερωτηματολογίων. Στόχος μας είναι οι πληρωμές των Απογραφέντων να ξεκινήσουν μέσα στον Μάιο του 2022.

Σε σχέση με το χρόνο εκτέλεσης του έργου των Απογραφέντων, και σύμφωνα με τους κανόνες ποιότητας που προβλέπονται, ορίστηκαν τα χρονικά διαστήματα διενέργειας της Απογραφής (Αυτοαπογραφής και Απογραφής με έντυπα ερωτηματολόγια) και δόθηκε στους Απογραφείς ικανός χρόνος προκειμένου να απογράψουν το σύνολο των πολιτών / κατοικιών, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιοσυγκρατικές συνθήκες κάθε περιοχής. Οι παρατάσεις στο χρόνο των σταδίων της Απογραφής δόθηκαν ακριβώς για να επιτρέψουν στους Απογραφείς να ολοκληρώσουν το έργο τους, δηλαδή να ολοκληρώσουν τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων που τους είχαν ανατεθεί και οι ίδιοι αποδέχθηκαν κατά την σύναψη της σύμβασης και που δεν είχαν ολοκληρώσει κατά την αρχική λήξη του κάθε σταδίου. Σε περίπτωση που ο Απογραφέας είχε ολοκληρώσει την εργασία του δεν ήταν, φυσικά, υποχρεωμένος να απασχολείται από την ΕΛΣΤΑΤ ή να αναλάβει επιπλέον ερωτηματολόγια, μπορούσε όμως να το κάνει εφόσον το επιθυμούσε, με την αντίστοιχη επιπλέον αμοιβή για κάθε επιπλέον ερωτηματολόγιο.

Τέλος, επισημαίνουμε ότι παρά τις αντίξοες συνθήκες, κυρίως λόγω της πανδημίας της νόσου του Κορωνοϊού, οι Γενικές Απογραφές του 2021 (Γεωργίας-Κτηνοτροφίας, Κτιρίων, Πληθυσμού-Κατοικιών) διενεργήθηκαν κανονικά και με πλήρη συμμόρφωση με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, τις συστάσεις των Ηνωμένων Εθνών, τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές και τα διεθνή στατιστικά πρότυπα. Απόδειξη της εμπιστοσύνης των απογραφόμενων στην ΕΛΣΤΑΤ αποτελεί η μαζική, άνευ προηγουμένου, συμμετοχή τους σε αυτήν από το πρώτο κιόλας στάδιο, αυτό της ηλεκτρονικής αυτοαπογραφής, που μας κάνει να χαρακτηρίζουμε την Απογραφή του 2021 ως την πρώτη ψηφιακή Απογραφή του Ελληνικού Κράτους. Μια Απογραφή με υψηλά εχέγγυα ασφάλειας και ποιότητας και με τη συγκέντρωση, για πρώτη φορά, μεγάλου πλούτου δεδομένων για τον πληθυσμό της Ελλάδας με αξιοσημείωτο βάθος πληροφοριών.

Με εκτίμηση

Αθανάσιος Κων. Θανόπουλος